

„Nokia“: ar pavyks užkariauti pasaulį iš naujo?

„Nokia“, su partneriu „Qualcomm“ lapkričio antroje pusėje pasiekusi didžiausią pasaulyje 5G greitį, vėl ima traukti investuotojų dėmesį. Ar pavyks kompanijai pajudėti iš daugiau kaip dešimtmetį trunkančios stagnacijos, labai priklausys nuo 5G technologijos sėkmės.

Mindaugas Navickas

Privatus investuotojas

„Nokia“ buvo įkurta prieš daugiau kaip pusantro šimto metų kaip celiuliozės fabrikas Suomijoje netoli Nokijos miesto. Tuo metu tai buvo Rusijos imperija. Ilgą laiką įmonė buvo pagrindinė gumos ir kabelių gamintoja.

Šaltojo karo metais pagrindinis „Nokios“ pajamų šaltinis buvo Sovietų Sąjunga. „Nokia“ pirmoji pagamino dujokaukę M61, taip pat Sovietų Sąjungai tiekė mobiliąsias radijo stotis, telefonų jungiklius ir chemikalus.

POSŪKIS Į TELEKOMUNIKACIJAS

Iširus Sovietų Sąjungai įmonė patyrė labai didelių sunkumų, nes galima teigti, jog prarado pagrindinį pajamų šaltinį generavusį klientą. Nors tuo metu „Nokia“ buvo laikoma trečia pagal dydį televizorių gamintoja po „Philips“ ir „Thomson“, įmonės finansinės būklės tai negerino.

1992 m. paskirtas naujas vadovas Jorma Ollila nusprendė kompaniją pertvarkyti iš esmės, parduodant energetikos verslą ir visą dėmesį sutelkiant į telekomunikacijas.

Tai buvo labai sėkmingas strateginis žings-

nis. Nuo to laiko kompanija vėl ėmė sparčiai augti ir per ketverius metus iš nuostolingos bendrovės virto kompanija, uždirbančia po milijardą dolerių per metus, o dar po ketverių metų – po 4 mlrd. grynojo pelno.

1994 m. „Nokia“ akcijomis imta prekiauti Niujorko vertybinių popierių biržoje. Po dviejų metų parduotas visas televizijos verslas. Taip įmonės grynujų atsargos dar labiau padidėjo. 1998 m. „Nokia“ aplenkė savo pagrindinius konkurentus „Motorola“ ir „Ericsson“ ir tapo daugiausiai mobiliųjų telefonų parduodančia kompanija, tais pačiais metais ji pagamino savo 100-milijoninį mobilių telefoną. Pagrindinė sėkmės priežastis buvo ta, kad sugebėta patenkinti jaunimo rinką su lengvai keičiamais telefonų dangteliais. „Nokia“ tapo mados reikalu.

Reikėtų paminėti, kad pirmasis masiškai gaminti pradėtas mobilusis telefonas buvo „Nokia 1011“, pasirodęs 1992 m. lapkritį. O pirmąjį pasaulyje GSM skambutį 1991 m. lapkričio 1 d. atliko Suomijos ministras pirmininkas Harri Holkeri.

Iki 2000 m. „Nokia“ sudarė daugiau kaip 30 % visos mobiliųjų telefonų rinkos, ir tai

buvo dvigubai daugiau už artimiausią konkurentę „Motorola“. Tai buvo istoriškai geriausi penkeri įmonės metai, išauginę įmonės apyvartas penkis kartus ir leidę patekti tarp šimto didžiausių pasaulio kompanijų. O „Nokios“ logotipas buvo penktoje vietoje tarp labiausiai atpažįstamų prekių ženklų. Kompanija generavo 4 % Suomijos BVP ir net 21 % viso eksporto.

INTERNETO BURBULO SPROGIMAS

Nors „Nokios“ akcijos per internetinio burbulo sproginimą stipriai krito, lyderės vaidmenį mobiliųjų telefonų rinkoje įmonė išlaikė iki pat 2007 m., pasiekusi net 40 % visos mobiliųjų telefonų rinkos rodiklį, o jos išmanieji telefonai užėmė daugiau kaip pusę rinkos. Kad ir kaip būtų gaila, tai buvo „Nokios“ eros pabaiga, prasidėjusi išleidus pirmąjį „iPhone“ telefoną, kuris buvo slapta kuriamas nuo 2005 m. Oficialiai pristačius naująjį išmanųjį telefoną, jis tapo sensacija tiesiogine ta žodžio prasme. Prie parduotuvinių rikiavosi ilgos eilės pirkėjų, norinčių nusipirkti naująjį „iPhone“.

GERIAUSI JŪSŲ METAI PRASIDEDA SU HÄSTENS

Paskubėkite užsisakyti ir sulaukite lovos dar prieš šventes.

Pabudimas Hästens lovoje atveria akis ir padeda iš naujo įvertinti puikų miegą. Ji sukurta pasitelkus tobulą natūralių medžiagų ir nenuilstančios meistrystės kombinaciją. To nematysite. Bet tikrai tai jusite. 24 valandas per parą.

BE AWAKE FOR THE FIRST TIME IN YOUR LIFE® | [HASTENS.COM](https://www.hastens.com)

Hästens
since 1852

Rūdninkų g. 16 Vilnius | +370 611 25600 | info@hastensvilnius.lt

KODĖL „NOKIA“ NEIŠLIKO TARP LYDERIŲ?

Po metų savo išmanųjį telefoną „Galaxy“ pristatė ir „Samsung“. Tai buvo dar vienas didelis smūgis kompanijai „Nokia“. Nusprendusi nepereiti prie „Android“ operacinės sistemos, nors „Samsung“ ir „Ericsson“ tai padarė, įmonė visiškai prarado pranašumą ir nebesugebėjo konkuruoti.

Po kelerių metų „Nokia“ pasirašė partnerystės sutartį su „Microsoft“ ir pristatė naują išmanųjį „Lumia“ su pastarosios operacinės sistema. Bet pardavimai buvo labai maži ir kompanija patyrė didelių nuostolių. Akcijų kaina per tuos penkerius metus kaip nuo kalno važiavo lėtai ir skausmingai į apačią daugiau kaip 90 %.

PRIVALOMI VEIKSMAI

2012 m. galima įrašyti kaip pačius juodžiausius įmonės istorijoje. Buvo privalu imtis veiksmų, kad kompanija išliktų ir nebedegintų savo turimų grynųjų. Pirmą kartą per visą istoriją vadovu paskirtas ne suomis – juo tapo darbuotojas iš „Microsoft“.

Kompanija susidūrė su nuožmia konkurencija, bet bent jau nebegrimzdo į apačią. Imtasi kardinalių perversmų – atleista daugiau kaip 10 tūkst. darbuotojų. 2014 m. visas mobiliųjų verslas už 7,2 mlrd. dolerių parduotas „Microsoft“. Įmonė, gavusi grynųjų srautų, galėjo lengviau kvėpuoti.

2015 m. „Nokia“ už 2,8 mlrd. dolerių pardavė savo žemėlapių „Here“ padalinį BMW, „Daimler“ ir VW koncorciumui, taip atlaisvindama dar daugiau naujų pinigų.

Kitais metais, turėdama sukaupusi daug grynųjų, nusprendė nupirkti visą prancūzams priklausančią „Alcatel-Lucent“ kompaniją su 52 tūkst. darbuotojų, sumokėdama įspūdingą 15,6 mlrd. dolerių sumą. Šis pirkinytis labai stipriai išplėtė geografiją JAV, Kinijoje, Europoje ir Azijos bei Ramiojo vandenyno regionuose.

5G

Šiuo metu pagrindinis įmonės dėmesys skiriamas telekomunikacijų infrastruktūros verslui ir daiktų interneto technologijai ge-

rinti. Įmonė atlieka labai daug tyrimų ir eksperimentų, susijusių su 5G ir virtualiąja realybe. Per visą laikotarpį nuo 2016 m., kai pirmą kartą pristatė 5G, tam išleista jau daugiau kaip 4 mlrd. dolerių.

Šiandien įmonės veikla yra pelninga, bet žiūrint į akcijų kainą vis dar trūksta investuotojų dėmesio. Investavimo pasaulyje populiarus posakis „pirk gandus – parduok naujienas“ kol kas įmonei „Nokia“ neveikia, nes skeptiškų kalbų apie naujos kartos ryšį netrūksta. Tad, mano nuomone, dar turi praeiti laiko, kol masiškai bus imta naudoti 5G, kad būtų įsitikinta, jog tai veikia ir nekenkia žmogaus sveikatai.

„Nokia“ prognozuoja, kad per ateinančius ketverius metus pasaulyje bus daugiau kaip milijardas 5G vartotojų, ir deklaruoja, kad ryšys yra visiškai saugus.

SUTARTYS

Jei kalbėtume apie sutartis, „Nokia“ jų pasirašinėja labai daug. Viena paskutinių – sutartis su NASA dėl mobiliojo tinklo, skirto astronautams naudoti Mėnulyje. Programos įgyvendinimą tikimasi pradėti po keleto metų. Taip pat vasarą „Nokia“ laimėjo konkursą, kad „Taiwan Mobile“ operatoriui bus pagrindinė įrangos tiekėja. Prieš tai tokia pat sutartis pasirašyta su „China Mobile“ ir Japonijos operatoriumi „NTT Docomo“.

Prieš keletą metų pasirašyta verslo bendradarbiavimo sutartis su „Xiaomi“, įskaitant kryž-

minę licenciją kiekvienos bendrovės koriniam standartiniams bei esminiams patentams.

Jei kalbėtume apie patentus, reikėtų prabėžti, kad „Nokia“ išlieka pagrindinė daugelio didelių mobiliųjų telefonų pardavėjų patentų licencijos teikėja. Tai užtikrina stabilius grynųjų srautus.

Galbūt kam nors tai bus naujiena, bet net „Apple“ moka kompanijai „Nokia“ už patentus, kad galėtų gaminti telefonus su GSM ryšiu. Tarp šių įmonių prieš dešimtmetį buvo kilęs didelis konfliktas, ir „Apple“ nelabai norėjo mokėti už patentus, bet po ilgų teisminių ginčų, nenorėdama gadintis reputacijos ir užleisti lyderio pozicijų, pastaroji pervedė „Nokia“ kompanijai 2 mlrd. dolerių. Taip pat prieš keletą metų pratęstos ilgametės licencijos kompanijoms „Samsung“ ir „Huawei“. Bet detalės ir tikslios sumos, deja, nežinomos.

„NOKIOS“ TELEFONŲ KURIOSAS

Kad ir kaip būtų ironiška, ir šandien prekybos vietose matome „Nokia“ telefonus, bet jų pati „Nokia“ negamina ir nėra susijusi su jų pardavimu.

Istorija tokia, kad kompanijai „Microsoft“ mobiliųjų telefonų verslas pasirodė nevykęs pirkinytis ir po kelerių metų jis buvo parduotas privačiai kompanijai „HMD Global“, kurią įkūrė buvęs „Nokios“ vadovas. Pati „Nokia“, gaminanti telekomunikacijų įrangą, neturi tiesioginio ryšio su kasdieniais vartotojais, bet nenorėdama, kad „Nokios“ vardas būtų užmirštas, ji leido naujam telefonų gamintojui naudoti jos logotipą ant telefonų. Todėl, jei investuotojai svarsto apie investavimą į „Nokią“, turėtų domėtis tik jos kuriamomis technologijoms, tokiomis kaip 5G, turimais užsakymais su telekomunikacijų teikėjais ir gaunamais pinigų srautais iš patentų.

Naujasis telefonų gamintojas „HMD Global“, turėdamas teisę naudoti „Nokios“ vardą gamindamas telefonus, netiesiogiai yra atsakingas ir už jos vardo reputacijos išsaugojimą. Labai nemalonus įvykis buvo praeitų metų pavasarį, kai vartotojai, metus laukę pasirodant naujojo telefono, sužinojo, jog jų duomenys – buvimo vieta, žinutės ir kita informacija – siunčiama tiesiai į Kinijos serverius. Žinoma, šios kalbos ir kaltinimai buvo neigiami, bet „Nokios“ akcijos beveik per pusmetį smuko perpus, nors ji visiškai nesusijusi su ta įmone.

ASMENINĖ PATIRTIS

Kol kas aš asmeniškai tik domiuosi „Nokios“ kuriama 5G technologija ir stebiu tobulinimo ir bandymų stadijas. Kol kas gerų naujienų yra daug daugiau nei blogų.

Nuo 2018 m. „Nokia“ tapo trečia pagal dydį tinklo įrangos gamintoja pasaulyje. Taip pat galima pridurti, kad Suomijos vyriausybės investicijų grupė „Solidium“ prieš dvejus metus įsigijo 3,3 % akcijų paketą už beveik milijardą dolerių. Tai irgi pridėda pasitikėjimo įmonei.

Mano nuomone, viskas priklausys nuo to, kokios detalės išaiškės per ateinančius keletą metų. Todėl investuojant tai daugiau tikėtinas klausimas, kad jei viskas bus gerai, technologija veiks nepriekaištingai, akcijų kaina augti turi labai daug perspektyvų. ■

